

แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย

กระทรวงสาธารณสุข

กรมอนามัย

เอกสารประกอบการชี้แจง

เสนอ

ต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. 2565

สภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
1. รายนามผู้ชี้แจง	1
2. ผลการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน และแนวทางแก้ไข	2
3. แผนการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ที่สำคัญ และผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
4. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำแนกตามหน่วยรับงบประมาณ	6
5. การดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564	7

1. รายนามผู้ชี้แจง

แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1.	นายแพทย์อรรถพล แก้วสัมฤทธิ์	รองอธิบดีกรมอนามัย
2.	นายแพทย์อุดม อัสวตมางกูร	ผู้อำนวยการกองกิจกรรมทางกาย เพื่อสุขภาพ
3.	นายแพทย์กิตติ ลาภสมบัติศิริ	ผู้อำนวยการสำนักอนามัยผู้สูงอายุ

2. ผลการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน และแนวทางแก้ไข

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมายของตัวชี้วัด	
		ปี 2564	
		แผน	ผล*
แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย			
เป้าหมายการให้บริการ : ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (อายุ 25-59ปี) ได้รับการส่งเสริมสุขภาพเพื่อเตรียมการยามสูงอายุ			
เชิงคุณภาพ : วัยทำงานอายุ 25-59 ปี ที่มีการเตรียมการเพื่อยามสูงอายุโดยการมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละ	35	40
โครงการ : โครงการสร้างความรอบรู้สุขภาพและส่งเสริมสุขภาพเพื่อเตรียมรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ			
เชิงคุณภาพ : ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (อายุ 25-59 ปี) ที่มีการเตรียมการเพื่อยามสูงอายุโดยการมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละ	35	40
เป้าหมายการให้บริการ : ผู้สูงอายุมีหลักประกันทางสุขภาพ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม			
เชิงปริมาณ : ผู้สูงอายุเข้าถึงระบบการดูแลสุขภาพ	คน	2,297,200	1,950,050
โครงการ : โครงการสร้างสังคมห่วงใยใส่ใจสุขภาพผู้สูงอายุ			
เชิงคุณภาพ : 1) จำนวนผู้สูงอายุเข้าถึงระบบการดูแลและส่งเสริมสุขภาพในชุมชนแบบบูรณาการ	คน	290,000	550,235
เชิงคุณภาพ : 2) ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละ	65	30.7
เชิงคุณภาพ : 3) ผู้สูงอายุที่เข้าถึงระบบการดูแลสุขภาพช่องปากมีฟันแท้ 20 ซี่ หรือ 4 คู่สบฟันหลัง	ร้อยละ	70	68.7

หมายเหตุ : ผลการดำเนินงาน ณ 15 พฤษภาคม 2564

ในปี 2564 กรมอนามัย มีการดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย 4 โครงการหลัก ดังนี้

1. โครงการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพเพื่อรองรับสังคมสูงวัย มีการดำเนินงานสำคัญ ได้แก่ 1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพวัยทำงานร่วมกับการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ และยกระดับมาตรการจัดการปัจจัยกำหนดสุขภาพในชุมชน 2) ขับเคลื่อนนโยบาย Health Literate Citizen เพื่อเตรียมความพร้อมการเป็นผู้สูงวัยที่มีสุขภาพดี มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านโภชนาการ ด้านกิจกรรมทางกาย ด้านการนอน และด้านทันตสุขภาพ 3) เยี่ยมเสริมพลังการขับเคลื่อนนโยบาย Health Literate Citizen เพื่อเตรียมความพร้อมการเป็นผู้สูงวัยที่มีสุขภาพดี

2. โครงการพัฒนาระบบการดูแลส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนแบบบูรณาการ มีการดำเนินงานสำคัญ ได้แก่ 1) พัฒนาระบบการประเมินคัดกรองสุขภาพผู้สูงอายุและพัฒนาสมุดบันทึกสุขภาพผู้สูงอายุ บน Block chain 2) พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวเชิงป้องกัน (Preventive Long Term Care) ผ่านกระบวนการจัดทำแผนการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาวรายบุคคลในชุมชน (Wellness Plan) และพัฒนาพัฒนาระบบฐานข้อมูลการเฝ้าระวังสุขภาพผู้สูงอายุ และพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายเพื่อเฝ้าระวัง/รูปแบบด้านการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เพื่อชะลอชรา ชีวียืนยาว ไปใช้ในระดับพื้นที่ 3) พัฒนาระบบ Long Term Care โดยการพัฒนาฐานข้อมูล Program Long Term Care (3C) ที่ทันสมัยเหมาะสมในการดูแลผู้มีภาวะพึ่งพิงกลุ่มวัยผู้สูงอายุ สนับสนุนพัฒนานวัตกรรมการส่งเสริมดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ และพัฒนามาตรฐานแนวทางการให้บริการผู้สูงอายุที่บ้านในชุมชน และรับรองหลักสูตรด้านผู้สูงอายุ ร่วมกับการพัฒนาศักยภาพ Care Manager หลักสูตรฟื้นฟู 4) สร้าง พัฒนาพื้นที่ต้นแบบเมือง / ชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ผ่านกระบวนการพัฒนาเครือข่ายชุมชนต้นแบบเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุแบบบูรณาการ และพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพแบบผสมผสาน Long Term Care และ Intermediate Care ระดับชุมชน 5) ขับเคลื่อนการดำเนินงาน Health Literacy ในผู้สูงอายุ เสริมสร้างให้ผู้สูงอายุมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ สามารถดูแลตนเองได้ 6) ขับเคลื่อนเครือข่ายการดำเนินงานการดูแลส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในพื้นที่แบบบูรณาการ

3. โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ปี 2564 มีการดำเนินงานสำคัญ ได้แก่ 1) พัฒนารูปแบบ/นวัตกรรมเพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปาก ในประเด็นสำคัญ (ฟันผุ/รากฟันผุ มะเร็งช่องปาก และภาวะน้ำลายแห้ง) และพัฒนาระบบเฝ้าระวัง และระบบฐานข้อมูลด้านสุขภาพช่องปาก ร่วมกับสื่อสารองค์ความรู้การดูแลช่องปากด้วยตนเองในผู้สูงอายุ โดยบูรณาการกับเครือข่ายภาคประชาชน 2) ส่งเสริม สนับสนุนการเข้าถึงบริการ/การดูแลช่องปากด้วยตนเอง และ การใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุทุกกลุ่มทั้งกลุ่มติดสังคม ติดบ้าน ติดเตียง เข้าถึงบริการ/นวัตกรรม การดูแลช่องปากแบบผสมผสาน 3) พัฒนาระบบคุณภาพและการเข้าถึงการดูแลต่อเนื่อง พัฒนาระบบการดูแล ที่มีการเชื่อมโยง จากภาคประชาชน ชุมชน กับหน่วยบริการปฐมภูมิ ทุติยภูมิ ตติยภูมิ ทั้งส่งต่อและรับกลับดูแลในชุมชน

4. โครงการพระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพ ปี 2564 มีการดำเนินงานสำคัญ ได้แก่ 1) ขับเคลื่อนการดำเนินงานพระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพและพระคิลานุปัฏฐาก สนับสนุนให้พระสงฆ์มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) และได้รับการดูแลส่งเสริมสุขภาพตามหลักพระธรรมวินัย 2) พัฒนาระบบข้อมูลและจัดเก็บข้อมูลวัดส่งเสริมสุขภาพและพระคิลานุปัฏฐาก และสร้าง/พัฒนานวัตกรรม การดูแลส่งเสริมสุขภาพพระสงฆ์ 3) ขับเคลื่อนการดำเนินงาน Health Literate Temple ส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานและแนวทางการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพผู้วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literate Temple) ในระดับพื้นที่

ปัญหา อุปสรรคการดำเนินงาน

1. ระบบโปรแกรม Long Term Care (3C) ไม่สามารถรองรับการใช้งานผ่านมือถือ และการส่งออกข้อมูลยังไม่เสถียร
2. เนื่องสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงทำให้ไม่สามารถลงพื้นที่พัฒนาศักยภาพพระคิลานุปัฏฐากตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดได้
3. สถานการณ์การเกิดโรคระบาด COVID-19 ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในการดูแลและลงเยี่ยมผู้สูงอายุของ CM /CG ในพื้นที่

แนวทางแก้ไข

1. พัฒนาโปรแกรมฯ ให้มีความเสถียรและรองรับการใช้งานผ่านมือถือได้ เพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึง
2. ปรับรูปแบบพัฒนาศักยภาพพระคิลานุปัฏฐากเป็นรูปแบบออนไลน์ ควบคู่กับช่องทางการสื่อสารอื่นๆ
3. จัดทำมาตรการร่วมกันระหว่างกรมอนามัย สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในการจัดทำมาตรการเยี่ยมผู้สูงอายุและการจัดทำ Care Plan ผ่านช่องทางไลน์และโทรศัพท์ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการดูแลผู้สูงอายุตาม Care Plan และได้รับการจัดสรรงบประมาณตามปกติ

3. แผนการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ที่สำคัญ และผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

แผนงาน / เป้าหมายให้บริการหน่วยงาน ตัวชี้วัดเป้าหมายให้บริการกรมอนามัย/ผลิต(โครงการ)/ ตัวชี้วัดผลิต (โครงการ)	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี 2565
แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย		
เป้าหมายการให้บริการ : ประชาชนก่อนวัยสูงอายุและผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมสุขภาพที่มีคุณภาพ		
เชิงคุณภาพ : ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (อายุ 25-59 ปี) ที่มีการเตรียมการยามสูงอายุโดยการมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละ	45
เชิงปริมาณ : ผู้สูงอายุเข้าถึงระบบการดูแลและส่งเสริมสุขภาพในชุมชนแบบบูรณาการ	คน	800,000
โครงการ : โครงการสร้างความรอบรู้สุขภาพและส่งเสริมสุขภาพเพื่อเตรียมรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ		
เชิงคุณภาพ : ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (อายุ 25-59 ปี) มีความรอบรู้การเตรียมความพร้อมเพื่อการเป็นผู้สูงอายุที่มีสุขภาพดี	ร้อยละ	50
โครงการ : โครงการสร้างสังคมห่วงใยใส่ใจสุขภาพผู้สูงอายุ		
เชิงคุณภาพ : 1) ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลตาม Care Plan	ร้อยละ	95
เชิงคุณภาพ : 2) ผู้สูงอายุกลุ่มดีมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละ	95

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมอนามัย มีการดำเนินงาน 4 โครงการหลัก ดังนี้

1. โครงการเตรียมความพร้อมประชากรไทยด้านสุขภาพเพื่อเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ ปี 2565 มีแผนการดำเนินงานสำคัญ ได้แก่ 1) ขับเคลื่อนนโยบาย/มาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมการเป็นผู้สูงวัยที่มีสุขภาพดี ครอบคลุม 2) รมรณรงค์สร้างกระแสผ่านสื่อออนไลน์อย่างต่อเนื่องในการประชาสัมพันธ์นโยบาย/มาตรการ เกี่ยวกับวัยทำงาน 3) พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ 4) พัฒนา/สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อสร้างความรอบรู้ด้านพฤติกรรมสุขภาพ 5) ขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพวัยทำงานในพื้นที่ 6) ส่งเสริมสนับสนุน การเข้าถึงบริการ/การใช้นวัตกรรมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายภาคประชาชนและบุคลากร

2. โครงการขับเคลื่อนระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงระยะยาวแบบบูรณาการ มีแผนการดำเนินงานสำคัญ ได้แก่ 1) ส่งเสริม สนับสนุนการประเมินคัดกรองสุขภาพผู้สูงอายุ (ADL) 2) พัฒนาระบบ Long Term Care และ Intermediate care in Community

3. โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาวเชิงป้องกัน (Preventive Long Term Care) ปี 2565 มีแผนการดำเนินงานสำคัญ ได้แก่ 1) พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวเชิงป้องกัน (Preventive Long Term Care) 2) ส่งเสริม สนับสนุนความรู้ด้านสุขภาพผู้สูงอายุ 3) ส่งเสริมการเคลื่อนไหวและการออกกำลังกายเพื่อลดโอกาสการหกล้มของผู้สูงอายุ 4) ขับเคลื่อนพื้นที่ต้นแบบเมือง/ชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

4. โครงการพระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพ ปี 2565 มีแผนการดำเนินงานสำคัญ ได้แก่ 1) ขับเคลื่อนการดำเนินงานพระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพแบบบูรณาการ 2) พัฒนาระบบข้อมูลพระสงฆ์ สามเณร 3) ขับเคลื่อนการดำเนินงานความรู้ด้านสุขภาพของพระสงฆ์ สามเณร และแม่ชี

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (อายุ 25-59 ปี) ได้รับการส่งเสริมสุขภาพเพื่อเตรียมการยามสูงอายุ
- ผู้สูงอายุมีหลักประกันทางสุขภาพ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม

4. รายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

เป้าหมาย : ประชากรก่อนวัยสูงอายุ (อายุ 25 - 59 ปี) มีความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัย	10,501,900 บาท
ตัวชี้วัด : ประชากรก่อนวัยสูงอายุมีความตระหนักรู้ต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัยทุกมิติ และมีการนำไปใช้ 23.91 ล้านคน	
แนวทางการดำเนินงาน : สร้างการตระหนักรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัย	10,501,900 บาท
ตัวชี้วัด : ประชากรอายุ 25 - 59 ปี รับรู้ข้อมูลการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมสูงวัยทุกมิติ 10,441,000 คน	
กระทรวงสาธารณสุข	
กรมอนามัย	
โครงการ : โครงการสร้างความรอบรู้สู่สถานะและส่งเสริมสุขภาพ เพื่อเตรียมรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ	10,501,900 บาท
1. งบดำเนินงาน	10,501,900 บาท
1.1 ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	10,501,900 บาท
(1) ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พักและค่าพาหนะ	18,600 บาท
(2) ค่าจ้างเหมาบริการ	1,224,000 บาท
(3) ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม	1,925,800 บาท
(4) ค่าใช้จ่ายในการติดตามสนับสนุนโครงการ	1,485,000 บาท
(5) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาองค์ความรู้และการจัดการความรู้ เพื่อพัฒนาเครือข่ายวิชาการ	2,666,000 บาท
(6) ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมรณรงค์	1,383,000 บาท
(7) ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์	300,000 บาท
(8) ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมราชการ	1,499,500 บาท
เป้าหมาย : ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สุขภาพ สังคม และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม	48,593,000 บาท
ตัวชี้วัด : ผู้สูงอายุทุกกลุ่มศักยภาพเข้าถึงระบบบริการสุขภาพตามมาตรฐานและได้รับการดูแลที่เหมาะสม 2,548,600 คน	
แนวทางการดำเนินงาน : พัฒนาระบบ และนวัตกรรมการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ	48,593,000 บาท
ตัวชี้วัด : มีระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ และนวัตกรรมสุขภาพ 4 ระบบ	
กระทรวงสาธารณสุข	
กรมอนามัย	
โครงการ : โครงการสร้างสังคมห่วงใยใส่ใจสุขภาพผู้สูงอายุ	48,593,000 บาท
1. งบดำเนินงาน	48,593,000 บาท
1.1 ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	48,593,000 บาท
(1) ค่าจ้างเหมาบริการ	8,924,000 บาท
(2) ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม	17,677,400 บาท
(3) ค่าใช้จ่ายในการติดตามสนับสนุนโครงการ	5,414,500 บาท
(4) ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมราชการ	94,200 บาท
(5) ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์	1,750,000 บาท
(6) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาองค์ความรู้และการจัดการความรู้ เพื่อพัฒนาเครือข่ายวิชาการ	12,670,400 บาท
(7) วัสดุหนังสือวารสารและตำรา	2,062,500 บาท

5. การดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2564 (ถ้ามี)

- ไม่มี -